

Alla kan segla norr om Öregrund – det är inte så svårt

När vi köpte vårt hus i Stocka i norra delen av Jungfrukusten seglade vi mellan Stockholm och Stocka varje sommar och vi märkte att det var några olika saker som skilde Jungfrukusten från andra kuststräckor.

Vi har seglat utefter nästan hela Sveriges kust, inklusive Göta kanal och några hamnar i Danmark, och det är märkbart hur stora båtarna är på vissa ställen. När vi gifte oss köpte vi en OE 36a från 1984, med 1,80 m i djup. I vissa hamnar har den 11-meters båten känts som en jolle bland alla stora schabrak, och vad trångt det är i vissa hamnar när alla båtar är så stora!

När vi började segla norr om Öregrund upplevde vi det omvända. Båtarna är mindre och färre och det är gott om plats i hamnarna. Utefter Jungfrukusten behöver man inte boka plats, eller komma in redan före 11 på förmiddagen för att få en natthamn. Jungfrukusten bjuder istället på härliga och underbara dagsseglingar så länge man vill och orkar, och nattseglingar i de vackra mysiga ljusa sommarnätterna.

Som hjälp hade vi papperssjökort, kompass och ett enkelt handinstrument för att kontrollera longitud och latitud. Då vi bara är två ombord är autopiloten en fantastisk extra besättningsmedlem, men självklart är vi båda lika vana att navigera, trimma segel, köra och lägga till. För att hitta alla fina hamnar och få inspiration till vägvalen köpte vi de böcker som finns utefter Jungfrukusten och Norrlandskusten. Vi blev också medlemmar i Svenska Kryssarklubben, SXX, för att få ligga vid deras svajbojar, som är strategiskt utplacerade.

Nu har vi lyxen att vi inte behöver beta av allt på en gång, eftersom vi kan segla tillbaka när som helst. Men för er som inte seglat (det heter faktiskt segla även om man åker motorbåt) utefter Jungfrukusten så vill vi bjuda på några av våra fina minnen och berätta om vackra vikar!

Första gången vi skulle segla upp så fick vi veta att Gävlebukten var fruktansvärd, gropig och eländig. Och ja, det kan den vara, precis som andra delar av Östersjön kan vara gropig om det blåser hårt eller om det är gammal sjö. Det kommer gå bra.

Avstånden kan kännas lite längre mellan hamnar och öar när man lämnar Stockholms skärgård, men om man planerar så finns det bra öar på lagom avstånd. Naturhamnarna utefter Jungfrukusten är oftast mer tillrättalagda med bryggor och kanske även bojar och grillplats. Det är oftast inte rena klippor där man får förtöja bäst man kan. Det finns även gott om gästhamnar och om man

Skön fikapaus. Foto: Mats Widoff

tycker att det är för långt eller om man behöver göra kväll tidigare än man trodde så finns det svajbojar som SXX tillhandahåller för sina medlemmar.

Ett par gånger ha vi lagt till vid Eggegrund. Vi var där efter 2008 och såklart kom vi inte in till för att förtöja i bryggan på grund av landhöjningen. Men vädret var lugnt så vi la dubbla ankare, en från fören och en från aktern och gick sedan och la oss. Det blev en tidigt morgon när vi märkte att vinden hade vänt lite och ena ankarfästet släppte. Ingen fara, vi gick ut och åt frukost i soluppgången, underbart! Ett senare tillfälle sov vi över på SXXs svajboj på Eggegrunds södra sida och hade sällskap av en jagande havsörn. Eggegrund ligger utanför Gävle.

Ett annat fint minne är när vi gick till Prästgrund. Denna lilla fina pärla med en knivskarp smal inseglingsled. Här bör man inte gå djupare än 1,70, beroende på vattenståndet. Det hade varit dimma den här dagen och vi rundade den lilla ön och gick utefter land väster ifrån, grunden på styrbordssida fräste och vi visste att vi var tvungna att hålla fart för att inte driva ner på grunden. Plötsligt såg vi det smala gattet och väl inne var det lugnt och lagunen öppnade sig med de fina sjöbodarna och klapperstensfalten. På Prästgrund förtöjer man på gästhamnens lilla brygga och det var plats kvar till oss, trots att vi kom efter middagstid. Och ja, vi hade två små grundstötningar, en på vägen in i inseglingsleden och en på vägen ut då vi inte tog ut kurvan lika som vi gjorde när vi gick in och sneddade lite för nära land. Prästgrund ligger utanför Söderhamn.

Vi har under våra seglingar träffat på så härliga människor. När vi kom till Kråkskärs lilla gästhamnsbrygga fick vi sån fin kontakt med ett par som hade ett av de fina husen i viken. De tipsade oss om att gå på upptäcktsfärd på ön och se på det lilla museet (Sveriges minsta?), det lilla biblioteket som även fungerar som fik när det händer något, mangelstugan, kapellet och annat. Vi fick en liten rundtur i deras hus och de tog en kaffe i vår båt. Så underbara människor det finns! Kråkskär ligger utanför Hudiksvall.

Ett roligt minne är när vi skulle gå in i hamnen på Kusökalv. Vi

hade hört att en av hamnarna tyvärr är för grund för segelbåtar, men det finns fler hamnar på denna ö. Vi tog hjälp av boken Norrlandskusten och seglade in med hjälp av enslinjer. I boken ligger det en snipa på högra sidan och bryggan man får lägga till vid ligger rakt fram. Självklart låg samma snipa på samma ställe! Vi var tvungna att gå över och visa att de är med på bild. Kusökalv ligger strax söder om Söderhamn och härifrån går en inomskärsbåtsportsled upp till Skärså, den ska vi prova nästa gång.

En gång var vi tvungna att hitta en båttillbehörsaffär. Då var vi utanför Söderhamn och vi letade efter uppgifter för hur djupt det är i inlopp och gästhamn. De uppgifter som vi hittade var ca 1,60, men vi hade inget val, vi får prova! Och det var över 3 meter hela vägen och 2,5 vid gästhamnens bryggor mitt i centrum. Vi visste även att det skulle dra in ett oväder så vi ville ligga så tryggt som möjligt. Ovädret var hiskligt, vi låg några segelbåtar bredvid varandra förtöjda med boj. Regnet tilltog och dagvattenbrunnarna förvandlades till fontäner. Grannbåtens försegel blåstes sönder då de inte satt på strumpan och alla båtar krängde i hamnen vid varje vindby. Men tryggt låg vi! Och vi fick tag i det vi behövde.

Gran är en av de nordligaste öarna utefter Jungfrukusten och väl värd att besöka. På norra delen är det en sälkoloni som håller till och det går stigar och spångar dit. Hela Grans hamn består av bryggor, de flesta åker dit bara över dagen. Gran lämpar sig bäst

Kråkskärs gästhamnsbrygga. Foto: Mats Widoff

Kusökalv. Foto: Mats Widoff

för båtar grundare än 1,70. På ön finns även en stuga att hyra och en fyr. Gran ligger utanför Sörfjärden.

Stocka är vår hemmahamn, ett gammalt sågsamhälle där virke och stockar (därav namnet) fraktades från när det begav sig. Stora lastfartyg låg på redden och väntade på att få lasta och lossa. Lotsen fanns på plats och nu är Ingaskär i inloppet till Stocka Lotsmuseum där man kan följa hur livet såg ut förr för lotsmästaren

och hans personal. Idag är livet mycket enklare och vill man ha det superenkelt kan man äta på restaurangen, bunkra nya godsaker i affären eller tanka på sjömacken. Här är det gott om plats och djupt, så eskadrar och stora gäng får plats!

Välkomna till Jungfrukusten! Vi återkommer med fler seglarminnen nästa år, hälsar Kattie Widoff.

Rönnskärs fiskeläge, Stocka. Foto: Mats Widoff